

ОПШТИНА ТЕСЛИЋ

**АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА АНКЕТЕ АНАЛИЗА СТАЊА И ПОТРЕБА
ПРИВРЕДЕ У ОПШТИНИ ТЕСЛИЋ 2019.**

Увод

Анкета привредног сектора општине Теслић спроведена је од 01.05. до 01.06. 2019. године са циљем да се дође до сета квантитативних и квалитативних информација о ставовима привредника о пословном амбијенту Општине Теслић и ставовима по питању доступне/ангажовања потребне радне снаге.

Део анкете био је посвећен и испитивању задовољства приватног сектора комуналним услугама и потребама за радном снагом.

Сврха анкете

Сврха анкете је да се добију информације које ће помоћи општини Теслић да на квалитетнији и систематскији начин управља развојем приватног сектора и економским развојем заједнице, те да провери задовољство приватног сектора услугама општинске администрације, као и комуналним услугама, у циљу унапређења јавно-приватног дијалога у општини Теслић и дефинисања будућих тема за заједничко разматрање и решавање, путем јавно-приватног дијалога.

Коначни циљ је стварање бољег пословног окружења за постојеће и потенцијалне инвеститоре кроз идентификацију највећих проблема који утичу негативно на њихово пословање као и међусобно приближавање локалне управе и привредника кроз константну сарадњу ради изналажења што бржег и квалитетнијег рјешења проблема.

Методологија

У сврху ове анкете припремљен је упитник, који је циљано упућен на 100 е-маил адреса приватног сектора, са циљем да се врати најмање 30 одговора. Такође, анкета је спроведена и путем директних посјета предузећима као и телефонским позивима. Предузећа су разврстана на микро, мала, средња и велика предузећа, по два основна критеријума: 1) просечан годишњи приход (до 500.000 КМ, 500.000 – 1 милион КМ, 1-2 милиона КМ, 2-10 милиона КМ и преко 10 милиона КМ) и 2) и по броју стално запослених. Анкетом је обухваћено укупно 30 привредних субјеката који заједно запошљавају 2885 радника. Структура анкетираних предузећа по секторима је приказана у графikonу број 1.

Графикон број 1. Структура анкетираних предузећа по секторима

Анкета је рађена на узорку од 100 представника пословног сектора, од чега је 30 (30%) доставило одговоре на упитник. Као што је горе наведено, очекивани минимални статистички узорак био је 30 попуњених упитника, тако да се може сматрати да је анкета успешно спроведена.

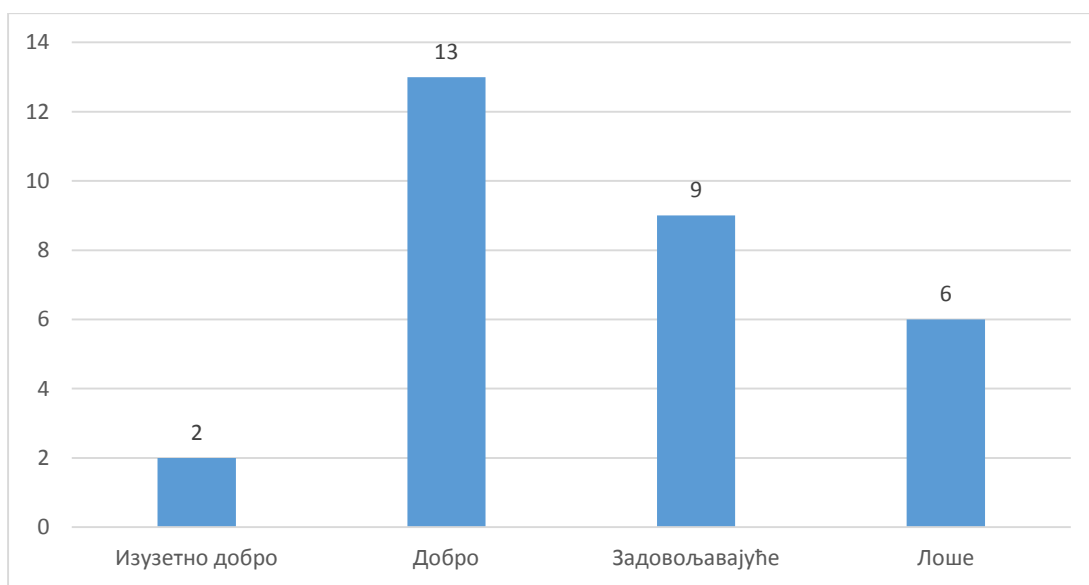
Теслић има веома хетерогену структуру па се кроз анкету гледало да се обухвати што већи број сектора. Може се рећи да је анкетом обухваћено око 80% релевантних привредних сектора. Дрвопрерада, металопрерада и прерада текстила и коже су најзаступљеније индустрије, по промету и према броју запослених. Дрвопрерађивачка и металопрерађивачка индустрија су примарна секторска подручја, што не чуди с обзиром да је Теслић општина са дугом индустријском традицијом и да је настао на основу великих фабрика из области дрвопрераде. Највећи број анкетираних предузећа је из сектора прераде и производње обуће, коже и текстила који тренутно запошљава највећи број радника као и из металног сектора који се успјешно опоравља и лагано враћа на ниво који је имао прије рата а који тренутно има највише проблема са ангажовањем и задржавањем радне снаге. Анкетирани представници дрвопрерађивачке индустрије обухватају примарну производњу и прераду дрвета-пилане, производњу полупроизвода од дрвета и производња готових производа – намештај и грађевинска столарија. Туризам такође има значајну улогу у привреди општине Теслић па смо анкетом обухватили најпознатији туристички локалитет на територији Општине Бању Врућицу као и неколико угоститељских објеката.

Резултати

1. ПОСЛОВНИ АМБИЈЕНТ

1.1. Мишљење и оцјена приватног сектора о Теслићу као мјесту за пословање

Упитани да дају своје мишљење о Теслићу као мјесту за пословање, 2 привредника је дало највишу оцјену тј. мишљења су да је Теслић изузетно добро мјесто за пословање док је највећи број испитаника (13) навео да је Теслић добро мјесто за пословање. Њих 9 је одговорило да мисле да је задовољавајуће док је шест испитаника навело да је Теслић лоше мјесто за пословање.

Графикон број 2. Оцјена приватног сектора о Теслићу као мјесту за пословање

1.2. Упознатост са услугама које општина Теслић нуди пословном сектору

На питање: “Да ли сматрате да сте у довољној мери упознати са услугама које ваша општинска администрација нуди пословном сектору?”, позитивно је одговорило 23 (79%) фирме, а негативно 7 (21%) фирми. На питање „На који начин се информишете о услугама општине Теслић за пословни сектор?“, троје се изјаснило да то раде путем медија, седам преко интернета, 5 личним доласком у општину док је 20 рекло да редовно добијају е-маил поруке од стране општине. У задњих десетак година административна служба општине Теслић је доживила темељите и позитивне промјене те је сваке године отворенија према јавности и пласира све информације од значаја за грађане и привредни сектор што потврђују и подаци

из анкете.Најчешће се користи интернет презентација и телевизија, мјесечни билтени и локалне радио-станице и редовно се шаљу е-маил поруке са обавјештењима од значаја за привреднике. тј користе се сва расположива средства информисања уз константно правовремено пласирање информација широј јавности.

1.3. Административне препреке на локалном нивоу са којима се најчешће сусрећу привредници

Од анкетираних предузећа затражено је да наведу са којим административним препрекама на локалном нивоу се најчешће сусрећу. Два испитаника су навела да је систем издавања грађевинских дозвола спор,један је навео да је администрација спора док су четири испитаника навели да инспекција не обавља свој посао добро.

1.4. Проблеми који утичу негативно на пословање и активности које би требала учинити општинска управа на унапређењу привредног амбијента

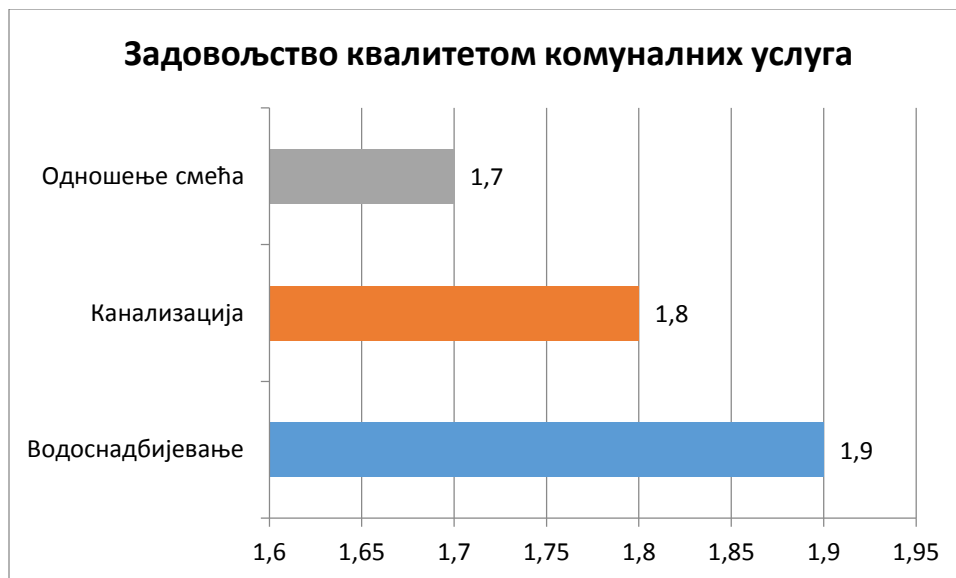
Као најчешће наведени проблеми који негативно утиче на пословање су недостатак радне снаге (3) и рад на црно (3). Осим ова два проблема наведени су недостатак сировине (2), превелики намети (1) и немогућност добијања повољних кредита (1). Складно овим одговорима као активности које би требала учинити општинска управа на унапређењу привредног амбијента су наведене : организовање обука за преквалификацију (3), повећане инспекцијске контроле ради сузбијања рада на црно (3), давање бескаматних кредита (1), ослобађање од такси (1).

1.5. Задовољство приватног сектора комуналним услугама

У оквиру анкете, такође је испитано и задовољство приватног сектора комуналним услугама и то кроз два аспекта; а) оцјену квалитета комуналних услуга и б) оцјену цене комуналних услуга.

а) Задовољство приватног сектора квалитетом комуналних услуга

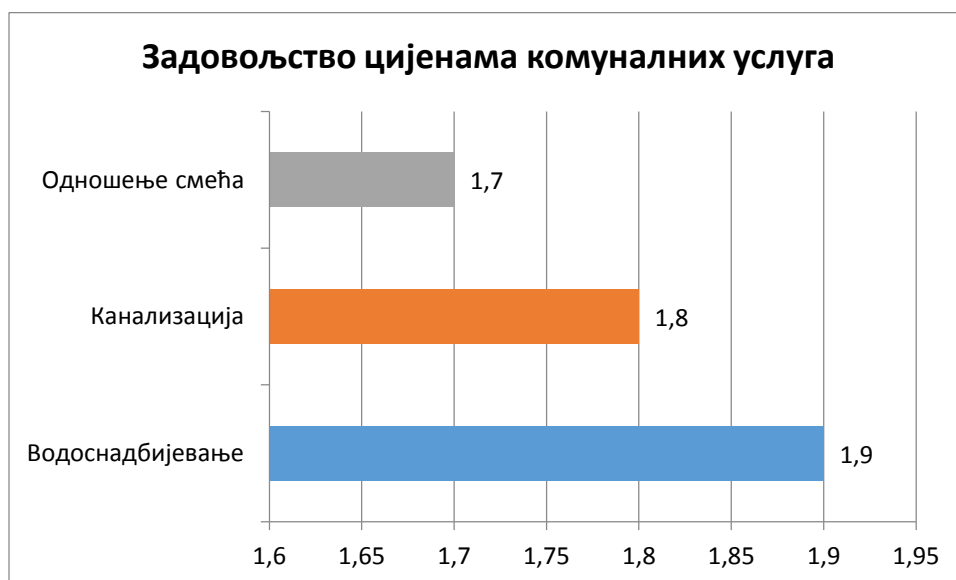
Од анкетираних предузећа затражено је да оцјене квалитет три врсте услуга на скали 1-3 (1- лоше, 2- задовољан/на, 3-одлична): водоснабдијевања, канализације, одвоза смећа Графикон у наставку даје преглед оцјена:

На основу анкете, евидентно је да је приватан сектор који послује на територији општине Теслић половично задовољан квалитетом водоснабдијевања, канализације и одвоза смећа.

б) Задовољство приватног сектора цијенама комуналних услуга

Што се тиче цијена, евидентно је да постоји мишљење да су цијене одвоза смећа, канализације и водоснабдијевања прихватљиве.

2. РАДНА СНАГА

2.1. Потреба за радном снагом/новим запошљавањем

На питање да ли имају потребу за новим запошљавањем, 13 испитаника је одговорило потврдно, 14 испитаника је одговорило негативно док 3 нису имали одговор.

2.2. Број очекиваних нових радних мјеста у 2020 и образовни профил и квалификације радне снаге која ће бити потребна

Профили радне снаге који ће бити најпотребнији на основу анкете су текстилни техничари (80-120), дрвни техничари (30-50), дрвни инжињери (3) метални техничари (20-40), цнц оператери у металопреради (5-10), трговци (5), кувари и конобари (30-50) те возачи (2).

2.3. Да ли постојећа радна снага задовољава потребе/потребне врсте доквалификације и преквалификације

На питање да постојећа радна снага задовољава потребе привредника 17 је одговорило потврдно, 10 негативно а 3 нису одговорили ништа. Као потребне врсте доквалификације и преквалификације обука за вариоце и браваре (10 радника) и обућари (50 радника).

2.4. Начини помоћи од стране општинске управе у процесу запошљавања

Када су замољени да кажу на који начин би им општинска управа најбоље могла помоћи у процесу запошљавања, 7 испитаника се изјаснило да би давање подстицаја при запошљавању био најбољи вид помоћи од локалне управе истичући велике трошкове које имају на основу доприноса на плате те спорост републичких органа при исплати истих подстицаја при том се жалећи и на све компликованију процедуру при пријављивању за подстицаје. 3 испитаника су навели организовање бесплатних обука за доквалификацију и преквалификацију док остали нису дали никакав приједлог.

ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ

- 1. С обзиром да је 66% испитаника навело да потребне информације добија електронском поштом што је последица континуираног рада ОСС-а са привредницима потребно је наставити са промоцијом рада ОСС-а и повећањем базе привредника са којима се комуникација обавља.**
- 2. Требало би ојачати капацитете за преквалификацију и доквалификацију кроз пројекте којима би се омогућила бесплатна доквалификација и преквалификација постојећих кадрова у складу према потребама тржишта радне снаге.**
- 3. Требало би повећати инспекцијске контроле ради сузбијања рада на црно који је најчешће спомињан као проблем који негативно утиче на пословање привредника.**

3. Новчани подстицаји за запошљавање су вид подстицаја који је кроз ову анкету означен као најпотребнији те у вези са тим предлаже се да Општинска управа настави са овом праксом.

Општина Теслић

Одсјек за ЛЕР и европске интеграције

АНКЕТНИ УПИТНИК

ПРОФИЛ ПРЕДУЗЕЋА:

Назив предузећа/предузетника	
Адреса сједишта фирме	
Главна дјелатност	
Подручје дјелатности (могуће је изабрати више од 1 одговора)	☐ Примарни сектор (пољопривреда, експлоатација) ☐ Металопрада ☐ Дрвопрада ☐ Текстил и кожа ☐ Прада хране и пића (прехранбена индустрија) ☐ Прада пластике ☐ Грађевинарство ☐ Хемијска индустрија ☐ Прада папира ☐ Прада камена ☐ Угоститељство ☐ Хотелијерско туристичка дјелатност, услуге у туризму ☐ Производња аутомобилских делова ☐ Енергетика ☐ Инжењеринг ☐ Микроелектроника, Информатичка технологија (ИКТ) ☐ Транспорт, складиштење, и дистрибуција ☐ Консултантске услуге ☐ Истраживање и развој ☐ Финансијске и услуге посредовања ☐ Остало (навести)
Контакт особа:	
Телефон / Фах	
Е-маил адреса / веб	

страница		
Датум оснивања предузећа		
Власништво	Приватно %	Јавно %
Инострано власништво	%	Земља/е:
Главни производи и/или услуге		
Просечан годишњи приход у протекле 3 године	☐ До 500.000 ☐ Од 500.000 до 1 Мил. КМ ☐ Од 1 до 2 Мил. КМ ☐ Од 2 до 10 Мил. КМ ☐ Преко 10 Мил. КМ	
Број стално запослених у 2019. години		

2) ПОСЛОВНИ АМБИЈЕНТ:

Ваше мишљење о Теслићу као мјесту за пословање?	а) Изузетно добро б) Добро в) Задовољавајуће г) Лоше
Да ли сте упознати са услугама које општина Теслић нуди пословном сектору?	☐ Да ☐ Не
На који начин се информисете о услугама општине Теслић за пословни сектор? (можете изабрати више одговора)	☐ Путем медија ☐ Путем интернета и општинског website-а ☐ Путем телефона ☐ Општина редовно шаље е-маил поруке пословном сектору ☐ Личним доласком у зграду општине ☐ Друго – молимо наведите:
Да ли сте се, и уколико јесте, са којим се административним препрекама најчешће сусрећете на локалном нивоу (на примјер, спорост администрације, нејасне информације, неадекватно рјешавање проблема, итд.)?	

Молимо Вас да наведете који проблеми утичу негативно на ваше пословање?	
По Вашем мишљењу, које би активности требала учинити општинска управа на унапређењу привредног амбијента?	

Молимо вас да оцените колико сте задовољни квалитетом и цијеном комуналних услуга на скали 1-3 (1-лоше, 2- задовољан/на, 3-одлична):

Комунална услуга	Квалитет	Цијена
Водоснабдијевање		
Канализација		
Одношење смећа		
Молимо вас, наведите ваше коментаре и сугестије за унапређење услуга којима сте незадовољни или нисте у задовољни у потпуности:		

3) РАДНА СНАГА

Очекујете ли да ћете имати потребу за новим запошљавањем у току 2020 год.?	☐ Да ☐ Не
Уколико је ваш одговор потврдан, колико нових радних места очекујете да креирате?	
Наведите образовни профил и квалификације радне снаге која ће вам бити потребна.	
Да ли сматрате да на територији општине Теслић постоји квалификована радна снага која може задовољити ваше потребе?	☐ Да ☐ Не
Наведите која врста доквалификације или преквалификације радне снаге би задовољила ваше потребе.	

Очекивани број радника које би требало преквалификовати или доквалификовати.	
На који начин би вам општинска управа могли помоћи у процесу запошљавања?	